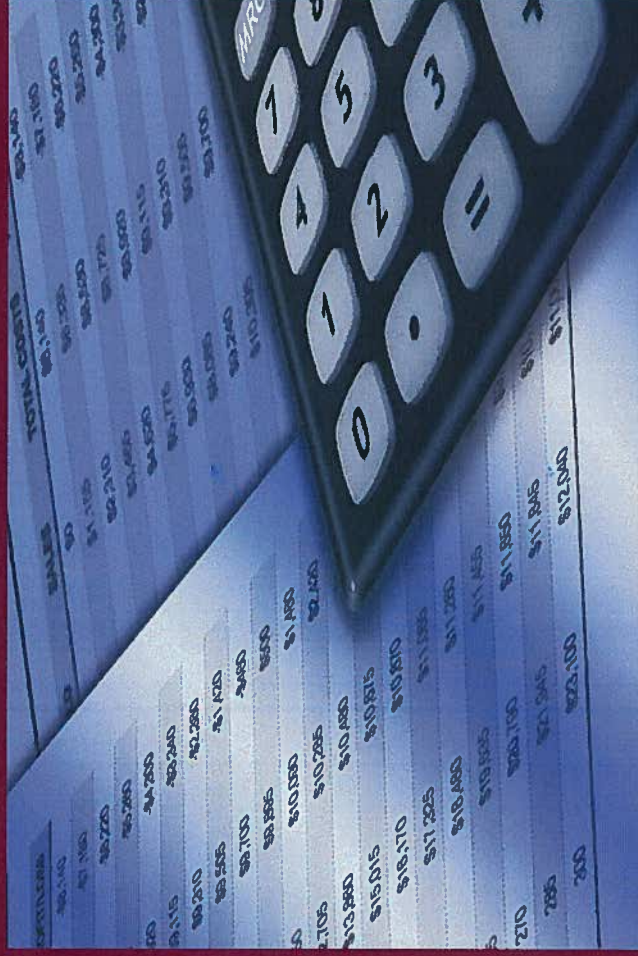

ACCOUNTANTSVERSLAG 2015

Veiligheidsregio Groningen
12 mei 2016

Aan het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen
Sontweg 10
9723 AT GRONINGEN

Groningen, 12 mei 2016

Kenmerk: WJ/PS/DC/1043762/005

Accountantsverslag 2015

Geachte bestuur,

Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2015.

Dit verslag bevat onze belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening 2015 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen (hierna: VRG).

De onderwerpen die in dit verslag aan de orde komen, hebben onderdeel uitgemaakt van onze overwegingen bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de controlemaatregelen die zijn toegepast bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening. De in dit verslag opgenomen bevindingen doen geen afbreuk aan ons oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening 2015.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de organisatie. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om deze rapportage nader toe te lichten.

Hoogachtend,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

W.M. Jacobs RA

INHOUDSOPGAVE

1. Dashboard controle 2015
2. Strekking controleverklaring en bevindingen
3. Resultaat en weerstandsvermogen
4. Belangrijkste bevindingen
5. Aandachtspunten 2016

Bijlage: **Bevindingen SiSa-bijlage**
Opmerkingen in relatie tot onze controle

1. Dashboard controle 2015

1. DASHBOARD ACCOUNTANTSCONTROLE

Ons oordeel	Aandachtspunten voor 2016	Analyse resultaat 2015								
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wij hebben bij de jaarrekening 2015 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen een goedkeurende controleverklaring afgegeven. ▪ Het jaarverslag bevat geen tegenstrijdigheden met hetgeen in de jaarrekening is vermeld.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verwerking en financiering overname huisvesting (kazernes). ▪ Invullen meerjaren investeringsbegroting (toenemend kapitaalbeslag vanuit de vervangingscyclus). ▪ Invoering van de Vpb-plicht voor overheidsbedrijven. ▪ Nieuwe Wet Meldplicht Datalekken. ▪ Ontwikkelingen in het BBV.	<table><caption>Analyse resultaat 2015</caption><tr><th>Jaar</th><th>Resultaat</th></tr><tr><td>2013</td><td>~100</td></tr><tr><td>2014</td><td>~100</td></tr><tr><td>2015</td><td>~2800</td></tr></table>	Jaar	Resultaat	2013	~100	2014	~100	2015	~2800
Jaar	Resultaat									
2013	~100									
2014	~100									
2015	~2800									
Belangrijkste bevindingen	Interne beheersing	Weerstandsvermogen								
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voorspellend vermogen nog te verbeteren, wordt aan gewerkt. ▪ Proces van totstandkoming van de jaarrekening duidelijk verbeterd; op onderdelen kunnen in onze optiek nog nadere keuzes gemaakt worden ten aanzien van de omvang en inrichting van de dossiers; wij stellen voor hier ten tijde van de interim-controle 2016 nader met u over van gedachten te wisselen.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Interne beheersing in ontwikkeling, verbetering in de planning & controlcyclus zijn/worden doorgevoerd. ▪ Proces inkopen en betaling wordt afdoende beheerst, inrichtingsproblemen in Proquiro intern geanalyseerd en opgelost. ▪ Proces personeelskosten op orde, correctie ZVW-premies vrijwilligers doorgevoerd. ▪ Interne controleplan 2016 in de maak, graag gaan wij hierover met u in gesprek.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Interne analyse benodigde weerstandscapaciteit is eind 2015 gemaakt. ▪ Aanwezig weerstandsvermogen ultimo 2015 is toereikend. ▪ De gemeentelijke bijdrage over 2014 is met terugwerkende kracht met € 1 mln. verlaagd. Dit is via het eigen vermogen verwerkt. ▪ Daarnaast is de gemeentelijke bijdrage over 2015 met € 0,5 mln. verlaagd.								

2. Strekking controleverklaring

2. Strekking controleverklaring

Ons oordeel	Toelichting
Goedkeurende controleverklaring	Wij hebben bij de jaarrekening 2015 van de GR Veiligheidsregio Groningen een goedkeurende controleverklaring verstrekt.
De jaarrekening is getrouw	Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening 2015 een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor Provincies en Gemeenten.
De jaarrekening is rechtmatig	Een goedkeurende verklaring ten aanzien van de rechtmatigheid betekent dat de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen en in overeenstemming zijn met de relevante wet- en regelgeving.
Geen bevindingen met betrekking tot de SiSa-bijlage	Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2015. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.
Jaarverslag is verenigbaar	Ingevolge artikel 217 lid 3 onder d Provinciewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

2. Strekking controleverklaring

Ongecorrigeerde verschillen				
Post/omschrijving	Fouten (* € 1.000)	Onzekerheden (* € 1.000)	Verwijzing	
<u>Getrouwheid</u>				
Geen bevindingen geconstateerd	0	0		
<u>Rechtmatigheid</u>				
Geen bevindingen geconstateerd	0	0		
Totaal	0	0		
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	417.000	1.251.000		
Performance materialiteit (75% van de materialiteit)	313.000	939.000		

3. Resultaat en weerstandvermogen

3. Resultaat en weerstandsvermogen

Resultaat 2015: € 806.000
voordelig ten opzichte van
begroting

Onttrekking reserve
frictiekosten ad € 371.000 ten
onrechte niet in de begroting
verwerkt

Conform besluit AB is in 2015
€ 1,0 mln. eigen vermogen
terugbetaald aan de
deelnemers; gemeentelijke
bijdragen 2015 verlaagd

Resultaat 2015

Het saldo van baten en lasten (na bestemming) over het jaar 2015 bedraagt € 806.000 voordelig ten opzichte van de actuele begroting. Procentueel ligt deze afwijking binnen de door ons gehanteerde signaleringsgrens van 2-3 % van de begrote lasten.

	Primitieve begroting	Prognose oktober 2015	Resultaat	Verschil met primitieve begr
Baten	41.533	41.900	41.524	-9
Lasten	41.690	40.169	41.246	444
Saldo van baten & lasten	-157	1.731	278	435
Onttrekkingen aan reserves	157	157	528	371
Resultaat na mutaties	0	1.888	806	806

Daarbij valt op dat de onttrekkingen aan de reserves € 371.000 hoger zijn dan was begroot. Aan deze onttrekking ligt een reeds op 4 juli 2014 genomen besluit van het algemeen bestuur ten grondslag. Dit betreft de aanwending van de reserve frictiekosten (tranche 2015) volgens het eerder afgesproken schema ter dekking van de vanuit de gemeente Groningen doorberekende frictiekosten voor hetzelfde bedrag. Logischer was geweest om de vooraf bekende onttrekking ook in de begroting 2015 te verwerken; de begroting geeft dan immers een beter inzicht in het resultaat waarop over het jaar daadwerkelijk wordt ingezet.

Naaft de begroting heeft VRG in oktober 2015 een geactualiseerde jaareindeprognose aan het bestuur aangeboden; verwachte uitkomst over 2015 (exclusief onttrekking reserve frictiekosten) was € 1.888.000. Dit is voor het bestuur aanleiding geweest de bijdragen van gemeenten over het lopende jaar met € 0,5 mln. te verlagen. Daarnaast heeft het bestuur d.d. 16 oktober 2015 besloten € 1,0 mln. van het geaccumuleerde vermogen van VRG terug te betalen aan de deelnemers. Dit in verband met aanzienlijke positieve uitkomsten over 2014 en 2015, en de daarmee ontstane hoogte van het eigen vermogen. Deze terugbetaling van € 1,0 mln. is in de jaarrekening als rechtstreekse vermogensuitkering verwerkt.

3. Resultaat en weerstandsvermogen

Voorspellend vermogen nog te verbeteren, wordt aan gewerkt

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen

Interne analyse benodigde weerstandscapaciteit is eind 2015 gemaakt

Aanwezig weerstandsvermogen ultimo 2015 is toereikend

Kwaliteit begroting en prognose

Zoals uit de voorgaande opstelling blijkt wijkt de realisatie per ultimo 2015 nog significant af van de primitieve begroting maar ook de in oktober aangeboden prognose. In de jaarrekening zijn de verschillen ten opzichte van de primitieve begroting uitvoerig toegelicht. De afwijkingen ten opzichte van de prognose van oktober zijn voor wat betreft de baten eenvoudig terug te voeren op het bestuursbesluit de gemeentelijke bedragen lopende het jaar te verlagen. Aan de lasten kant doen zich meerdere afwijkingen voor die duiden op een nog niet optimaal voorspellend vermogen. Overigens zijn deze veelal terug te voeren op incidentele verschillen en/of het nog ontbreken van historisch perspectief. Ten opzichte van de situatie in 2014 is hierin overigens wel vooruitgang geboekt; voorts hebben wij geconstateerd dat de verdere verbetering van het voorspellend vermogen nadrukkelijk de aandacht heeft van het management.

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen

De analyse van het weerstandsvermogen is een onderdeel van het jaarverslag (paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing). Vanuit onze controlerende rol hoeven wij alleen vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening. Omdat de omvang en inschatting van het weerstandsvermogen voor de continuïteit en toekomst van de VRG van groot belang is, besteden wij (vanuit onze natuurlijke adviesfunctie) in dit accountantsverslag hier aandacht aan.

Weerstandsvermogen vs weerstandscapaciteit ultimo 2015

VRG is een gemeenschappelijke regeling en moet op grond van regelgeving (BBV) een relatie leggen tussen de financiële risico's waaraan de organisatie blootstaat en het weerstandscapaciteit van de organisatie.

In haar toelichting risicomanagement en weerstandsvermogen van 16 oktober 2015 komt VRG op grond van de uitgevoerde (actuele) risicoanalyse tot de conclusie dat de risico's die niet of slechts deels te mitigeren zijn, te kwantificeren zijn naar een benodigde weerstandscapaciteit van € 1.850.000.

Op grond van de in de nota risicomanagement en weerstandsvermogen beschreven uitgangspunten gelden de algemene reserves veiligheidsregio, algemene reserve gemeentelijke kolom en de reserve BTW gemeentelijke kolom als elementen van het beschikbare weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen van VRG bedraagt volgens deze definitie per ultimo 2015 € 2.294.000; in relatie tot de gestelde norm is dit derhalve voldoende.

4. Belangrijkste bevindingen 2015

4. Belangrijkste bevindingen 2015

Inleiding

Stappen gemaakt in proces opstellen en controleren jaarrekening

Interne beheersing in ontwikkeling, verbetering in de planning & control cyclus zijn / worden doorgevoerd

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan wij in op de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van onze controle.

3.2. Proces Jaarrekening

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van VRG bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle. Wij hebben geconstateerd dat in het proces van totstandkoming van de jaarrekening ten opzichte van de situatie in 2014 duidelijke stappen zijn gemaakt. De opgeleverde conceptjaarrekening en balansdossiers waren kwalitatief van een goed niveau; vragen konden snel en adequaat worden beantwoord. Op onderdelen kunnen in onze optiek nog nadere keuzes gemaakt worden ten aanzien van de omvang en inrichting van de dossiers; wij stellen voor hier ten tijde van de interim-controle 2016 nader met u over van gedachten te wisselen.

3.3 Interne Beheersing

Tijdens onze interim-controle hebben wij de inrichting van de processen en interne beheersing bij VRG beoordeeld. De bevindingen per proces hebben wij onderstaand weergegeven.

Planning & Control

VRG heeft in 2015 belangrijke stappen gezet in de professionaliseren van haar planning & control. Een meerjarenperspectief en nota weerstandsvormen zijn opgesteld. Er is gewerkt aan verbetering van het (werk)begrotingsproces en met ingang van 2016 wordt ingezet op kwartaalgesprekken met de belangrijkste budgethouders en de directie.

De opzet van de beleidsbegroting voor het bestuur is nog onveranderd en zal naar verwachting ook voor 2017 nog niet worden aangepast. In de zomer 2016 wordt beoordeeld of de begroting 2018 anders in te delen is.

4. Belangrijkste bevindingen 2015

Diverse BTW aspecten zijn van invloed op de gepresenteerde cijfers in jaarrekening 2015 en/of begroting 2016 en verder

Bestaande BTW-aspecten in relatie tot gepresenteerde cijfers in jaarrekening 2015 en begroting 2016

Zoals uit de jaarrekening blijkt spelen er een aantal BTW gerelateerde zaken welke van invloed zijn op het gepresenteerde beeld in de jaarrekening 2015 en de in begroting 2016:

- BTW-voordeel op investeringen (programma Brandweezorg) ad € 425.000
De VRG krijgt een lumpsum compensatie van het Rijk voor het niet kunnen compenseren van BTW. Het gehele bedrag aan BTW compensatie wordt pas ingezet naar mate de VRG door haar herinvesteringscyclus gaat; pas dan komen de hogere kapitaalslasten als gevolg van het niet kunnen compenseren van BTW immers tot uitdrukking in de exploitatie. Dit vanwege het feit dat de bestaande activa in 2014 vanuit de gemeenten tegen boekwaarden (dus exclusief de eerder door de gemeenten gecompenseerde BTW) is overgedragen. Wij adviseren de afbouw van dit effect in de komende jaren expliciet zichtbaar te maken in begrotingen en meerjarenperspectief (expliciteren in de op te stellen meerjaren investeringsbegroting).
- BTW problematiek irt GHOR activiteiten ad € 210.000
Als gevolg van wetswijziging gelden de GHOR-activiteiten met ingang van 2016 als een taak voor VRG (voorheen gemeentelijke GGD). Aangezien de GHOR nog volledig operationeel is binnen de GGD, maar de bijdragen van het Rijk worden ontvangen binnen VRG zal met ingang van 2016 doorbelasting inclusief BTW moeten plaatsvinden. De effecten hiervan zijn in de begroting 2016 nog niet verwerkt. De directeur Publieke Gezondheidszorg van de GHOR heeft de opdracht om -in overleg met de directeur VRG- met een alternatief voorstel te komen om de GHOR taak zo te organiseren dat vanaf 2017 geen sprake meer is van meerkosten door BTW-heffing.
- Op termijn te verwachten BTW nadeel a.g.v. overdracht meldkamer ad € 400.000
Naar verwachting wordt in 2020 de Meldkamer Noord Nederland overgedragen naar de landelijke meldkamerorganisatie. Dit heeft dan naar verwachting structurele gevolgen voor de begroting van VRG omdat de BTW-vergoeding binnen de BDUR alsdan met ca. € 4 ton zal worden verlaagd. Daarnaast kan sprake zijn van incidentele kosten. Dit effect is benoemd in de risicoparagraaf en meegenomen in de bepaling van het benodigd weerstandsvermogen.
- Gemeentelijk kolom ad € 286.000
Binnen de gemeentelijke kolom is sprake van doorbelasting (inclusief BTW) van werknemers die op de payroll staan van aangesloten gemeenten. Standpunt van VRG is dat deze BTW aftrekbaar is; met de Belastingdienst is men hierover in overleg. Verwachting is dat mits aangetoond wordt dat de betreffende werknemers inderdaad louter werkzaamheden t.b.v de gemeentelijke kolom verrichten, de BTW in aftrek kan worden gebracht. De op de balans per ultimo 2015 opgenomen vorderingen bedragen € 129.000 (2014) en € 157.000 (2015). In de jaarrekening 2014 was voor de vordering 2014 een bestemmingsreserve gevormd; in de jaarrekening 2015 is deze gehandhaafd maar niet verder opgehoogd voor de vordering 2015, omdat voor 2015 met zekerheid verrekening via het BCF van de gemeenten kan plaatsvinden; voor de vordering met betrekking tot 2014 is dit niet zeker.

4. Belangrijkste bevindingen 2015

Proces inkopen en betaling wordt afdoende beheerst, inrichtingsproblemen in Proquro intern geanalyseerd en opgelost

▪ Voorziening BTW herziening brandweerkazernes ad € 612.000:

Veiligheidsregio Groningen compenseert de gemeenten die een brandweerkazerne hebben verbouwd na 2004 voor het bedrag aan BTW dat zij terug moeten betalen. De gesprekken met de Belastingdienst zijn grotendeels gevoerd, maar dit heeft nog niet tot een beschikking geleid. Vooruitlopend op deze beschikking is in 2014 reeds een voorziening opgenomen op de balans. In geval van afwikkeling van dit issue in 2016 is eventuele over/onderdekking van de voorziening van invloed op het resultaat 2016.

Inkopen en betalingen

Het proces van inkopen en betalen is in de basis voldoende ingericht. De autorisatie van inkoopfacturen vindt digitaal plaats in Proquro. Om de juistheid en betrouwbaarheid van deze digitale autorisatie te waarborgen is het van belang dat de rechtenstructuur in Proquro goed is ingericht en dat de toegangsbeveiliging middels een goed wachtwoordbeleid is geregeld.

In 2015 is geconstateerd dat niet alle inkoopfacturen in de digitale workflow van Proquro juist werden geautoriseerd. Naar aanleiding van deze bevinding heeft de afdeling Interne Controle een uitgebreide analyse en controle uitgevoerd. Dit heeft geleid tot (her)autorisatie van verschillende facturen en verbeteringen in de wijze waarop Proquro technisch was ingericht. Uit de aanvullende controles zijn geen issues gebleken.

Het proces van aanbesteden heeft nadrukkelijk de aandacht. In 2015 heeft VRG intern zgn. spend analyses uitgevoerd ter monitoring van de compliance met de geldende (aanbestedings)regelgeving. Over 2015 heeft dit niet tot bevindingen geleid. Daarnaast steunt VRG voor wat betreft aanbestedingen op de processen die binnen de gemeente Groningen op dit vlak met betrekking tot de GHOR zijn ingericht.

Personeel

Het personeelsproces is in de basis voldoende ingericht. Personeelsmutaties worden verwerkt middels een 4-ogenprincipe, waarmee een juiste verwerking is gewaarborgd. Wij adviseren u aanvullend nog te gaan werken met een standenregister.

In 2015 is naar aanleiding van uitgevoerde interne controles gebleken dat VRG over 2014 abusievelijk geen ZVW-premie voor vrijwilligers heeft afgedragen. Dit als gevolg van een op dit punt onjuiste inrichting van het salarissysteem. Hetzelfde issue bleek te gelden voor 2015. Correctie hiervan heeft (voor 2014 en 2015 gezamenlijk) geleid tot een nabetaling van € 375.000 in de jaarrekening 2015. Naar aanleiding van de gebleken omissies heeft VRG het bureau Caraad gevraagd een onderzoek te doen naar de juistheid van alle gehanteerde percentages. Uit dit onderzoek zijn geen tekortkomingen gebleken.

4. Belangrijkste bevindingen 2015

Normenkader 2015 tijdig vastgesteld, interne controle werkzaamheden 2015 nog niet op basis van een formeel vastgesteld plan

Interne controleplan 2016 in de maak, graag gaan wij hierover met u in gesprek

WNT op een juiste wijze toegelicht

3.4 Interne Controle

De interne controlefunctie bij VRG is gepositioneerd onder de teamleider Finance & Control en kent een bezetting van 1 fte.

Vanuit het oogpunt van rechtmatigheid geldt als vertrekpunt voor de IC-werkzaamheden het jaarlijks door het algemeen bestuur vast te stellen normenkader. Het normenkader 2015 is d.d. 13 oktober 2015 vastgesteld. Vervolgens is het van belang dat vanuit het normenkader gekomen wordt tot een vertaling naar (materiële) financiële stromen waarop de normen betrekking hebben, en van daaruit tot een gerichte uitwerking van de per relevante stroom uit te voeren interne controlewerkzaamheden.

Wij hebben geconstateerd dat over 2015 nog geen sprake was van een formeel (uitgewerkt) intern controleplan. Wel is op basis van de binnen VRG aanwezige kennis en ervaring een inschatting gemaakt van de meest risicovolle processen en risico punten. Deze zijn in de gehanteerde IC-werkprogramma's benoemd en conform beoordeeld.

VRG is voornemens vanaf 2016 nader invulling te geven aan risicomanagement vanuit een breder perspectief; een formeel interne controleplan 2016 wordt momenteel opgesteld. Nagedacht wordt over de wijze waarop audit commissie en directie bij de accordering van het jaarlijkse interne controleplan kunnen (willen) worden betrokken, en op welke wijze zij over de uitkomsten worden gerapporteerd.

Graag gaan wij nader met u in gesprek omtrent de wijze waarop de in het plan te benoemde interne controlewerkzaamheden ook zo optimaal mogelijk kunnen worden afgestemd op onze externe controle.

3.5 Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is op 1 januari 2013 in werking getreden en met ingang van 1 januari 2015 nader aangescherpt. Dit betekent dat de VRG in haar jaarrekening de bezoldigingen van haar topfunctionarissen dient te vermelden. Wij hebben vastgesteld dat in de jaarrekening 2015 opgenomen toelichting omtrent de WNT voldoet aan de daaraan te stellen vereisten.

5. Top 5 aandachtspunten voor 2016

5. ACTUELE ONTWIKKELINGEN

Overname huisvesting vormt een belangrijke uitdaging

Opstellen meerjaren investeringsbegroting van belang

Inventarisatie en beoordeling van mogelijk belaste activiteiten onderhanden; impact vooralsnog ingeschat als beperkt

Overname huisvesting

VRG staat voor de taak in 2016 de huisvesting van brandweerkazernes over te nemen. Naar verwachting gaat het hier om 28 kazernes die in eigendom (over)genomen zullen worden en 15 huurlocaties. Wijze van financiering en administratieve verwerking van dit alles vormt een belangrijke uitdaging.

Opstellen meerjaren investeringsbegroting

Vanwege het toenemende kapitaalbeslag vanuit de vervangingscyclus investeringen is het van belang een goed zicht te hebben op de effecten daarvan op de exploitatie in de komende jaren. Wij adviseren VRG hiertoe nader invulling te geven aan het opstellen van een meerjaren investeringsbegroting.

Invoering van de Vpb-plicht voor overheidsbedrijven

Overheidsondernemingen worden met ingang van 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Vanaf het boekjaar 2016 zullen overheidsondernemingen dan ook aangifte vennootschapsbelasting moeten gaan doen. Er komt geen integrale belastingplicht. Belastingplicht voor de vennootschapsbelasting bestaat slechts voor zover de overheidsinstelling met een activiteit deelneemt aan het economische verkeer. Dat wil zeggen als de activiteit wordt verricht buiten de eigen kring. Daarnaast is een aantal ondernemingsactiviteiten specifiek vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting. Dit vloeit rechtstreeks voort uit de bedoeling van de wetgeving, te weten het tegengaan van mogelijke concurrentievervalsingen met private ondernemingen.

Omdat de feitelijke belastingplicht ingaat met ingang van het boekjaar dat begint op of na 1 januari 2016 kan het jaar 2015 gebruikt worden voor een grondige inventarisatie en beoordeling van de activiteiten van de organisatie, zodat vastgesteld kan worden welke van deze activiteiten een onderneming (kunnen) vormen. De VR is reeds bezig met deze inventarisatie. Gezien bij alle 25 veiligheidsregio's dezelfde problematiek speelt wordt dit landelijk opgepakt waarbij BDO ondersteunt.

Mocht uit de inventarisatie blijken dat de VR Vpb-plichtig is dan moet worden bepaald welke vermogensbestanddelen deel uitmaken van die ondernemingsactiviteiten en daaraan zijn toe te wijzen. Vervolgens moet worden bepaald hoe kosten en baten moeten worden toegerekend aan de belaste activiteiten. Overigens hebben wij begrepen dat het Vpb-risico voor VRG vooralsnog op maximaal € 25.000 wordt geschat; het effect zou daarmee voor VRG weinig materieel zijn.

5. ACTUELE ONTWIKKELINGEN

Wijzigingen in het BBV hebben mogelijk impact op uw financiële verslaglegging met ingang van 2016

Ontwikkelingen in het BBV

Het afgelopen jaar hebben meerdere wijziging plaatsgevonden in de verslaggevingsvoorschriften voor lokale overheden, Het Besluit Begroting en Verantwoording voor gemeenten en provincies (kortweg BBV)

In juni 2015 heeft het Ministerie van BzK een brochure uitgebracht 'Hoofddlijnen vernieuwing BBV'. Middels deze brochure wordt een overzicht gegeven van de voorgenomen wijzigingen in het BBV. De belangrijkste zijn:

- er worden voorstellen gedaan om met ingang van de begroting 2018 de uitvoeringsinformatie van provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen onderling beter vergelijkbaar te maken (I4All);
- in het herziene BBV wordt een basisset aan beleidsindicatoren voorgeschreven (GR's: 2018);
- de informatie over verbonden partijen wordt gewijzigd (opnemen bij beleidsprogramma's en een kortere paragraaf verbonden partijen);
- om het inzicht in overhead, rente en kosten te verbeteren dient in de gewijzigde BBV deze overhead onder één taakveld te worden verantwoord (GR's: 2018);
- introductie Individueel Keuze Budget heeft gevolgen voor de wijze van verslaglegging (2016);

In principe gaan deze regels gelden vanaf begroting en jaarrekening 2016, waarbij er diverse overgangsbepalingen zijn. Er is een medio 2015 een nieuw memo met Vragen & Antwoorden (V&A) uitgebracht. Wij adviseren de VRG zoals gebruikelijk de gevolgen van deze wijzigingen te analyseren en hierop te anticiperen.

5. ACTUELE ONTWIKKELINGEN - Wet meldplicht datalekken

Wet bescherming
Persoonsgegevens (WBPB)
uitgebreid met Meldplicht
datalekken (1 januari 2016)

Nieuwe Wet Meldplicht Datalekken

Met het wetsvoorstel Meldplicht datalekken, welke per 1 januari 2016 in werking is gereden, wordt een meldplicht toegevoegd voor inbreuken op beveiligingsmaatregelen voor persoonsgegevens (ofwel: een datalek) aan de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp).

Met de meldplicht datalekken wil de regering de gevolgen van een datalek voor de betrokkenen zoveel mogelijk beperken en hiermee een bijdrage leveren aan het behoud en herstel van vertrouwen in de omgang met persoonsgegevens.

De verantwoordelijke zal bij een datalek, waarbij kans is op verlies of onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens, niet alleen een melding moeten doen bij de toezichthouder, het College van bescherming persoonsgegevens (CBP), maar ook de betrokkene moeten informeren. De meldplicht geldt niet als de verantwoordelijke beschermingsmaatregelen heeft genomen waardoor de getroffen persoonsgegevens onbegrijpelijk of ontoegankelijk zijn voor derden.

De meldplicht geldt voor alle verantwoordelijken voor de verwerking van persoonsgegevens, zowel in de private als publieke sector. Als er geen melding wordt gemaakt van een datalek kan dit bestraft worden met een (potentieel aanzienlijke) bestuurlijke boete van het CBP.

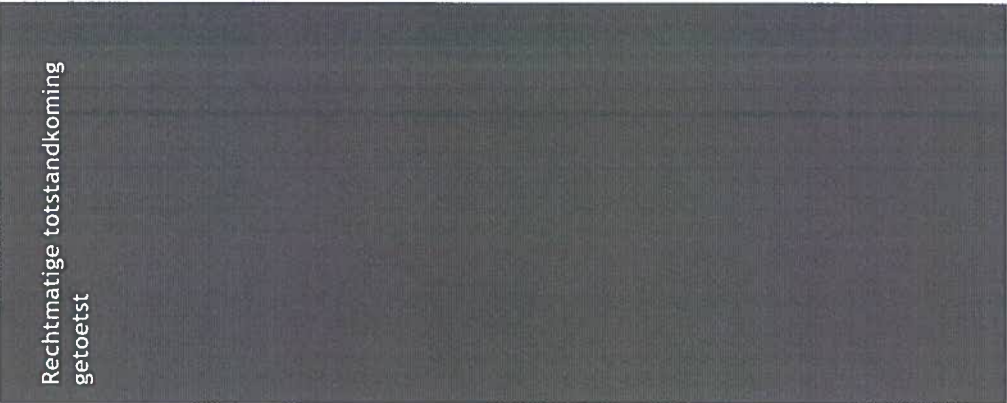
VRG heeft in 2015 een projectplan informatiebeveiliging opgesteld; een statuut informatiebeveiliging als onderdeel van het algehele beveiligingsbeleid is inmiddels gereed. In het statuut zijn de beleidsuitgangspunten geformuleerd waaraan bij de inrichting van de organisatie, procedures, werkwijze en gehanteerde informatiesystemen moet worden voldaan. Volgens de opgestelde planning wordt in 2016 uitwerking gegeven aan het informatiebeveiligingsbeleid en -plan, een en ander in overeenstemming met de (in ontwikkeling zijnde) landelijke baseline veiligheidsregio's. Implementatie is voorzien vanaf het najaar 2016. Het compliant maken van de organisatie met de hiervoor genoemde nieuwe regelgeving past hier goed in. Overigens valt de WBP en deze wet buiten de scope van onze controle-opdracht.

VRG regio werkt aan
implementatie van
informatiebeveiliging, in
overeenstemming met de
landelijke baseline
veiligheidsregio's

Bijlage 1: Bevindingen SiSa-bijlage

SiSa-bijlage

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De SiSa-verantwoording heeft betrekking op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2015 in het kader van SiSa worden verantwoord. Wij doen dit middels een tabel die ook moet worden opgenomen als geen fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Nr	Specifieke uitkering	Fout of Onzekerheid	Financiële omvang (€)	Toelichting
A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding	Geen	0	N.v.t

Bijlage 2:

Opmerkingen in relatie tot onze controle

Opmerkingen in relatie tot onze controle

Opdracht en reikwijdte

Wij zijn onafhankelijk

De schattingen van het bestuur zijn aanvaardbaar

Opdracht

Het algemeen bestuur van VRG heeft ons opdracht gegeven voor de controle van de jaarrekening 2015 van de Veiligheidsregio Groningen. Voor een uitleg van de opdracht en reikwijdte verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat wij hebben voldaan aan deze eisen. Dit geldt ook voor de (nieuwe) Nederlandse regelgeving inzake onafhankelijkheid. Per 1 januari 2014 geldt de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De belangrijkste wijzigingen uit de ViO betreffen:

- Het (her)overwegen van het verstrekken van aanvullende diensten naast de controleopdracht.
- Nadere toetsing van ontvangen of verstrekte geschenken en uitingen van gastvrijheid van € 100 of hoger.
- Verbod op sponsoring van een cliënt ten behoeve van naam bekendheid.
- Een gelijke behandeling van (de beoordeling van) onafhankelijkheidsaspecten voor zowel controleopdrachten als andere assurance-diensten.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Wij hebben geen andere bevindingen dan opgenomen in dit accountantsverslag.

Opmerkingen in relatie tot onze controle

Wij hebben geen aanwijzingen voor materiële fraudes

Geen bevindingen inzake de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking

Fraude

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de vennootschap. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Betrouwbaarheid geautomatiseerde gegevensverwerking

Ingevolge artikel 2:393, lid 4 BW, dient de accountant in zijn verslag aandacht te besteden aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de onderneming uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.